

Opplegg for Ordets liturgi for barn

Tidsramme: 20-25 minutter.

Langfredagsliturgien – år A

Innledning

Når menigheten samles skjærtorsdag, langfredag og påskennatt/påskedag, feirer vi den store forvandlingen som startet med Jesu død og oppstandelse, og som vi alle får del i gjennom Kirkens sakramentale liv. Vi feirer at vi tar del i overgangen fra døden til livet. Mange steder er det vanlig å ha "fri" på søndagsskolen disse dagene, noe som gjerne resulterer i at færre barn blir med i kirken i påsken fordi messene er så lange. Kanskje vi heller skal tenke at nettopp disse dagene er spesielt viktige for barna – som for oss andre, og derfor hjelpe dem til å delta ved å tilrettelegge Ordets liturgi disse dagene. Tanken bak opplegget er å hjelpe barna til å erfare at de er deltakere i frelsesdramaet, slik vi voksne også erfarer det i påskens liturgi. Skjærtorsdag, langfredag og påskedag er en liturgisk enhet, noe som også reflekteres i barnas opplegg. I likhet med liturgien inne i kirken følger det gangen i lidelseshistorien og avsluttes med påskedagens glede. På samme måte som kirkens feiring disse dagene er annerledes og krever mye forberedelse, er dette også tilfelle med opplegget for barna. I denne skissen til opplegg er det ikke tatt hensyn til ulike evangelierrekker, men lagt opp til en lik feiring hvert år. Til oppmuntring: opplegget blir enklere å gjennomføre for hvert år – ta vare på alle rekvisitter og notater i egen eske og hent frem.

Evangelium

Johannes 18,1-19,42 (lidelseshistorien etter Johannes, for lang til å klippe inn her)

Øvrige lesninger

Jesaja 52,13-53,12; Brevet til hebreerne 4,14-16;5,7-9

Refleksjon og hovedbudskap

Jesu død er helt sentralt i vår tro, og bør også introduseres i barnas trosliv som noe som angår oss alle. Gjennom en korsvei introduseres barna for den tradisjonelle fortellingen om Jesu død. Korsveien har en rituell form som lar oss bli engasjert, samtidig som følelsene "struktureres". Det kan være en fordel – dette er jo en svært sterk historie.

Til fordypning

Barnas egen bok om korsveien, Angela M. Burrin, St. Olav forlag, Oslo: 2013

Veien til Golgata, Inos Biffi, IKO-forlaget, Oslo: 1997

Artikler fra katolsk.no:

<http://www.katolsk.no/praksis/syklus/artikler/la-oss-ga-opp-til-jerusalem>

<http://www.katolsk.no/praksis/syklus/artikler/kirkearet/artikler/stilleuke>

<http://www.katolsk.no/praksis/korsveien>

Dette må du ha gjort klart på forhånd

- Ordne flanellograf
- Hvit kappe eller hvitt laken laken
- Purpurkappe: stort tøystykke, kan f.eks. kjøpes på asiatisk stoffbutikk (stort utvalg og billigere enn i andre butikker).
- Tornekrone: flett sammen noen kvister, gjerne tornelignende.
- Kors: Spikre sammen to planker
- Maria-ikon
- "Veronikas svetteduk": Mal omriss av Jesu ansikt med vannfarger på et stykke stoff, f. eks et gammelt putetrekk eller lignende.
- En liten glassballe med vann
- Terninger
- Tre store spikre

(Husk eventuelt å ta vare på alt dette utstyret til neste år.)

Innledning/åpning

Barna ledes inn i et rom hvor alt er forberedt på forhånd, og alt ser annerledes ut enn vanlig. Vi spør barna hva slags dag det er i dag, og synger: "Se vi går opp til Jerusalem".

Opplegg for formidling av bibelteksten

En person (f. eks en far) er kledd som Jesus (hvit kappe), og fortellingen om Jesu vei til korset starter. Lederen forteller at vi er i Getsemanehagen, etter måltidet (som vi feiret i går). Her blir Jesus arrestert av soldatene og ført til ypperstepresten, og så til landshøvdingen Pontius Pilatus. Her starter korsveien og vi går til første stasjon. Her kan en flanellograf illustrere et par scener – Jesus hos Pontius Pilatus, og Jesus som ikles purpurkappe og tornekrone og spottes av soldatene. Denne scenen er overgang til første stasjon på korsveien.

Stasjonene bør være forberedt på forhånd. F. eks ved å stille opp 14 stoler langs veggene i lokalet, og legge objekter/bilder på disse, kanskje med et tent t-lys foran. Ved hver stasjon sies: "første stasjon: Jesus blir dømt til døden" (osv.). Alle kneler ned og lederen ber: "*Vi tilber deg Kristus og lovpriser deg*", alle: "*fordi du ved ditt kors har forløst verden*". Dernest fortelles og dramatiseres det som skjer ved stasjonen – fortellingsstoffet bør gjennomtenkes på forhånd.

1. stasjon: "Jesus blir dømt til døden". Flanellograf
2. stasjon: "Jesus mottar korset". Det ligger en purpurkappe og en tornekrone på stolen. Et stort kors støtter seg på stolen. Han som spiller Jesus kles av den hvite kappen, og får på seg den purpurfargede kappen, kronen og korset.
3. stasjon: "Jesus segner om første gang". Vi forteller at det er tungt og at Jesus falt. Alle faller ned sammen med ham.

4. stasjon: "Jesus møter sin mor". Her ligger et bilde av Maria, f. eks et ikon.
5. stasjon: "Simon fra Kyréne hjelper Jesus". En annen i gruppen er Simon fra Kyréne, og hjelper "Jesus" å bære korset et stykke.
6. stasjon: "Veronika tørker Jesus ansikt". Her ligger et tøyestykke med påmalt bilde av Jesu ansikt som brukes i fortellingen.
7. stasjon: "Jesus segner om andre gang". Alle faller igjen med Jesus.
8. stasjon: "De gråtende kvinnene". En bolle med vann. Under fortellingen om kvinnene som gråt, kan alle ta vann i bollen og lage tårer på kinnene.
9. stasjon: "Jesus segner om tredje gang". Alle faller igjen med Jesus.
10. stasjon: "Jesus blir avkledd". Her ligger det terninger som soldatene brukte da de kastet lodd/ spilte om klærne hans. Kappen blir tatt av "Jesus".
11. stasjon: "Jesus blir naglet til korset". Her ligger det tre store spikre.
12. stasjon: "Jesus dør". Her står et krusifiks og/eller eller et fint kunstbilde av Jesus på korset.
13. stasjon: "Jesus blir tatt ned av korset". Her står et bilde av nedtagelsen, eller av Maria som sørger over sin døde sønn som hun holder i armene.
14. stasjon: "Jesus blir gravlagt": Vi kan ta krusifikset fra stasjon 12 og legge inn i en grav (f. eks laget av puter i sofaen)

På langfredag varierer det veldig hvor mye tid man har etter hvor mange mennesker det er i kirken. I store menigheter varer korshyllingen kanskje nærmere tre kvarter, og man kan vurdere å ha søndagsskolen utover i denne tiden samtidig som barna rekker å komme inn og hylle korset selv mot slutten (se b) under). Man bør beregne på forhånd hvor lang tid man har. Den korsveien som det er lagt opp til her, tar ofte kortere tid enn man tror – slik at man bør forberede en del av fortellingsstoffet på forhånd. Opplegget bør ikke gjennomføres for raskt.

- a) Barna kommer inn og er med på korshylning. (I små menigheter.)
- b) Barna hentes når korshylningen går mot slutten. (I store menigheter.) NB!: Avtal med en hjelper inne i kirken å hente dere i søndagsskolelokalet. Barna kan da komme frem som egen prosesjon sammen med lærerne. Hvis man har god tid, kan man vurdere å forberede barnas korshylning inne i søndagsskolelokalet med f. eks å lage papirblomster (piperensere som stilk, silkepapir som blomst) – eller ekte blomster som de legger ved korset.

Sangforslag

Se vi går opp til Jerusalem, nr. 258 i *Adoremus* (NUK, 2008)

Andre punkter som kan tas med

Liturgisk kalender opplyser at det er kollekt til Det hellige land.

Avslutning

Lederen forteller hva som skal skje inne i kirken; at alle går frem for å knele og kysse korset. Dernest går vi sammen inn for å delta i korshylningen.

Ressurser

- Retningslinjer for Ordets liturgi for barn (http://pastoral.no/public/141116Retningslinjer_OLFB.pdf)
- Ark om fortellerteknikk (<http://pastoral.no/public/131116OmFortellerteknikk.pdf>)
- Liste over aktuelle sanger til tema (<http://nuk.no/index.php?id=671> – scroll ned på siden for å finne listen)